herpy

GECKOR

Southern spiny-tailed gecko

Strophurus intermedius

Strophurus intermedius är en kraftigt byggd taggsvansgecko från de halvtorra malleebuskagen och skogarna i södra Australien. Ryggen och svansen har två rader orangebruna knölar, och vid fara sprutar den ut en klibbig, illaluktande vätska ur svansen. Den klättrar i buskar och träd, men rör sig också mycket på marken.

Familj: Diplodactylidae Tidigare namn: *Diplodactylus intermedius*

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**6-8 cm** nos-kloaklängd
Livslängd	**4-10 år**
Aktiv	**I skymningen och på natten**
Levnadssätt	**Trädlevande och marklevande**
Biotop	**Halvöken och savann**
Svårighetsgrad	**Viss erfarenhet**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**30 × 30 × 45 cm** L × B × H för 2 vuxna djur
Temperatur, dag	**25-30 °C**
Värmeplats	**30-32 °C**
Temperatur, natt	**18-25 °C**
Luftfuktighet	**40-60 %**
UVB	**Rekommenderas** Fergusonzon 2
Föda	**Insekter**
Hålls	**Ensamma, parvis eller en hane med flera honor**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Könsmogen	**24-36 mån.**
Kullstorlek	**1-2 ägg**
Kullar per år	**2-5**
Inkubation	**45-60 dagar** vid 27-30 °C

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Bilaga III**
EU-bilaga	**Bilaga C**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Strophurus intermedius är en kraftigt byggd gecko med grå, mönstrad grundfärg och ljus buk. Ryggen och svansen bär två sammanhängande, parallella rader av orangebruna knölar, som blir kraftigare mot svansspetsen. Över ögonen har den inga eller bara korta taggar, där några av släktingarna har långa. Irisringen är klart orange, och munhålan är blå. Tårna har häftlameller, så arten klättrar lätt, även på glas.

Vuxna djur mäter i genomsnitt omkring 6 cm från nos till kloak och högst omkring 8 cm. Honorna är större än hanarna. Svansen är förhållandevis kort, kortare än hos den nära släktingen *Strophurus assimilis*. Hanarna har stora hemipenisbulor och förstorade kloaktaggar, som honorna saknar. Vikten är inte dokumenterad. Taggsvansgeckor lever 4-8 år i fångenskap, enstaka över 10 år.

Arten beskrevs 1892 som *Diplodactylus intermedius*. Artnamnet är latin för "mellanliggande" och syftar på att den står mellan *Strophurus ciliaris* och *Strophurus spinigerus*. Försvaret är släktets: körtlar i svansen sprutar en klibbig, illaluktande men ofarlig vätska mot en angripare, och geckon siktar genom att kröka svansen. Utseendet varierar en hel del mellan bestånden.

Utbredning och livsmiljö

Strophurus intermedius finns i södra och centrala Australien. Kärnområdet är New South Wales, South Australia och norra hälften av Victoria, och arten når västerut in i sydöstra Western Australia. Det finns också fynd i de sydligaste delarna av Northern Territory och Queensland. Typlokalen anges som inre New South Wales.

De flesta fynd kommer från malleetrakterna i New South Wales, South Australia och Victoria.

> **Naturlig utbredning:** Australien.

LIVSMILJÖ

Strophurus intermedius lever i halvtorra trakter med malleebuskage, öppen skog, gräsmark och spinifex. På dagen gömmer den sig under stenar och lös bark, i ihåliga grenar eller i spinifextuvor, och på natten jagar den i buskar, på stammar och på marken. Arten är både träd- och marklevande; vissa bestånd lever mest på marken.

Klimatet är varmt och torrt med stora skillnader mellan dag och natt och mellan sommar och vinter. Vintrarna är svala i den södra delen av utbredningen.

Skötsel

TERRARIET

Taggsvansgeckor använder utrymmet väl, så terrariet behöver inte vara stort. Ett par kan hållas i 30 × 30 × 45 cm (längd × bredd × höjd), och en hane med flera honor behöver mer plats. Större är bra, men i ett mycket stort terrarium är det svårt för djuren att fånga foderdjuren innan kalkpudret har gnuggats av. Höjden är viktigare än bottenytan.

Inred med många grenar i svanstjocklek, lodrätt, vågrätt och på snedden, och med bark eller korkrör som gömslen. Torra grästuvor ger extra gömslen. Arten rör sig också på marken, så botten ska vara möjlig att gå på: sand eller en blandning av sand och jord med ett lager torra blad. Ge ett lätt fuktigt gömsle i ena änden, så att ömsningen går lätt. Terrariet ska vara väl ventilerat.

TEMPERATUR

Använd 25-30 °C på dagen och en solplats på 30-32 °C högt upp på en gren. På natten stängs värmen av, och temperaturen får sjunka till 18-25 °C. Siffrorna är lånade från släktets övriga arter. På vintern kan vuxna djur få lite svalare dagar på 24-29 °C och nätter ner till omkring 18 °C, men ungar behöver värme året runt.

Använd en svag spotlampa med termostat över en gren, och mät med en digital termometer upptill och nedtill. Långa perioder över 35 °C torkar ut och stressar djuret.

Läs mer: Värme och temperatur

LUFTFUKTIGHET OCH VATTEN

Luftfuktigheten ska vara måttlig, omkring 40-60 %, och terrariet ska torka upp helt under dagen. Spraya lätt på grenar och väggar ett par kvällar i veckan, så att djuret kan dricka droppar, och låt bottnen torka emellan. En låg skål med färskt vatten skadar inte. Ett terrarium som hela tiden är vått ger mögel och hudproblem hos en art från ett torrt klimat.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

LJUS OCH UVB

Arten solar sig ibland, så UVB är en fördel, särskilt för ungar och avelshonor. Använd ett T5 HO-rör med 6 % UVB över nätlocket, så att UV-indexet på de översta grenarna ligger omkring 1-3 (Ferguson-zon 2), med skugga i den andra änden. Zonen är en uppskattning utifrån släktets levnadssätt. Utan UVB är det ännu viktigare att ge kalk och D3. Ha ljuset tänt 12-14 timmar på sommaren och färre timmar på vintern, styrt av en timer. Natten ska vara mörk.

Läs mer: Ljus och UVB Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

UTFODRING

I naturen lever *Strophurus intermedius* uteslutande av leddjur: spindlar, skolopendrar, skorpioner, kackerlackor, syrsor, skalbaggar och deras larver. I terrariet passar små syrsor, kackerlackor, mott, flugor och vaxmottslarver. Insekterna ska vara omkring 60 % av huvudets storlek; för stora byten är särskilt en risk för ungar.

Mata vuxna var fjärde till sjunde dag på sommaren och var sjunde till tionde dag på vintern, då de kan gå perioder utan att äta. Ungar matas varannan till var fjärde dag året runt. Pudra varannan eller var tredje utfodring med kalk och ett multivitaminpreparat.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel

BETEENDE OCH HANTERING

Strophurus intermedius är ett djur att titta på och bör inte hanteras mer än högst nödvändigt. Den kan spruta sin klibbiga, illaluktande vätska, och den kan tappa svansen. Ta aldrig tag i svansen.

På dagen sitter den ofta stilla i gömställe eller på en gren med huvudet nedåt, och i skymningen blir den aktiv. Arten är inte särskilt skygg och syns mycket. Håll ett enstaka djur, ett par eller en hane med upp till fyra honor, aldrig två hanar tillsammans.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Hanarna har tydliga hemipenisbulor och förstorade kloakpiggar. Ungar kan könsbestämmas när de har nått 50-70 % av den vuxna kroppslängden, typiskt vid 6-12 månaders ålder. Ungarna växer snabbt, men *S. intermedius* blir först könsmogen vid 2-3 års ålder. Honan ska vara minst 80 % av den vuxna kroppslängden innan hon används i avel.

PARNING

Avelssäsongen löper från september till februari och kan förlängas när det har fallit mycket regn. En sval vinterperiod är inte nödvändig, men den kan sätta fart på aveln: 8-10 veckor med färre timmars ljus, dagstemperaturer på 24-29 °C och natten ner till omkring 18 °C. Spraya bara en gång i veckan under perioden. Parningen börjar fyra-sex veckor efter att temperaturen åter är över 25 °C. Ett par eller en grupp kan gå ihop hela året.

ÄGGLÄGGNING OCH KULLAR

Honan lägger två ägg åt gången, ibland ett. Det går 21-35 dagar mellan kullarna, och hon lägger flera kullar under säsongen. Ge honan en äggläggningslåda med 5-10 cm lätt fuktig sand-torvblandning på terrariets botten. Äggen läggs helt nere i botten. De är klibbiga när de läggs, och sand som fastnar ska inte rengöras bort. Äggen mäter omkring 9 × 15 mm. Ge gott om kalk och insekter under hela säsongen.

INKUBATION

Flytta försiktigt äggen till en inkubationsask med vermikulit eller perlit blandad med vatten 1:1 efter vikt, utan att vända dem. Vid 27-30 °C kläcks de efter 45-60 dagar. Äggen växer en hel del under tiden. Temperaturens betydelse för könet är inte undersökt för arten.

UPPFÖDNING AV UNGAR

Ungarna mäter omkring 3 cm från nos till kloak och 5 cm totalt. Håll varje unge för sig i en liten, väl ventilerad ask med grenar, ett gömställe på bottnen och en ljum solplats; bottenmaterial är inte nödvändigt. Ge de minsta foderinsekterna, pudrade med kalk, och mata varannan till var fjärde dag. Väg ungarna regelbundet, och skilj dem genast åt om en unge blir trängd.

Hälsa och vanliga misstag

Listan bygger på allmän kunskap om taggsvansgeckor och andra geckor från torra områden:

- För hög värme under längre tid, som ger uttorkning och aptitlöshet. Se till att djuret kan dra sig undan från solplatsen.
- Brist på kalk och D3, särskilt hos ungar och avelshonor. Det ger mjuka käkar och krokiga lemmar. Använd kalk och UVB.
- Förstoppning eller ryggskador av för stora foderinsekter hos ungar.
- Utmattade honor om de lägger för många kullar. Minska utfodringen efter tre-fyra kullar.
- Problem med hudömsning om luften är för torr. Ge ett fuktigt gömställe.
- Mögel och hudproblem om terrariet är permanent fuktigt.

Sök en veterinär med erfarenhet av reptiler om djuret tappar vikt, inte äter på flera veckor eller verkar slappt.

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.

Hela guiden med karta och uppdateringar: herpy.org/sv/geckor/strophurus-intermedius